

Verslag Edustandaard werkgroep Edukoppeling

Aanwezig: Edwin Verwoerd (Edu-V), Gerald Groot Roessink (DUO), Robert Kars (DUO), Patrick van der Veer (SURF, OOAPI), Kees van Ginkel (Topicus, OKE), René Rutte (Paragin, OKE), Tom Kirchjunger (Topicus, VDOD), Ruud Martin (Arlande, OKE), Hans Swart (Alfa College, OKE), René Bosscher (DUO, Facet), Peter Leijnse (SURF, Npuls), Brian Dommissie (Kennisnet, voorzitter), Erwin Reinhoud (Kennisnet, Bureau Edustandaard (BES))

Gastleden:

Afwezig: Maarten Kok (SBB)

Agendalid: Joël de Bruin (MBO Digitaal), Jan Weggemans (Topicus, VDOD), Noor Ferket (VDOD)

Datum en locatie

4 november 2025, 13:00-15:30 uur

Locatie: Bar Beton, Perron 4/5, Amersfoort CS

Agenda:

1. Opening / mededelingen / Verslag van 26 februari 2025
2. Terugkoppeling vanuit groeifondsen over specificaties en implementaties
3. Discussie uniform profiel of profielvarianten / uitgangspunten opstellen specificaties
4. Edukoppeling architectuur
5. Identificatie onderwijsorganisaties
6. Nieuwe versie UBV TLS
7. Ontwikkelingen bij Digikoppeling / Logius
8. wvttk

Stukken staan in: [2025-11-04 Werkgroepbijeenkomst november](#)

1. Opening, mededelingen en verslag vorige keer

De werkgroep is enige tijd geleden voor het laatst bijeen geweest en er wordt kort toegelicht wat de Expertgroep OAuth de afgelopen periode bereikt heeft. We hebben helaas geen stap kunnen maken rond mandaatbeheer, maar we hebben wel consensus bereikt over afspraken voor het OAuth protocol. We gaan hier vandaag mee verder. We streven ernaar dat alle relevante implementerende partijen vertegenwoordigd en aanwezig zijn in de werkgroep Edukoppeling, maar dit keer is Maarten Kok (SBB) helaas verhinderd.

Peter Leijnse (SURF) geeft een korte toelichting over een tweetal ontwikkelingen die mogelijk relevant worden:

- SURF heeft een open vraag vanuit het TIP-netwerk gehad over mogelijkheden om meer samen te werken. Vooral in context van dataspace's, credentials en wallets, maar er is zeker raakvlak/overlap met onderwerpen die binnen de werkgroep Edukoppeling spelen. Hier is meer informatie te vinden: [Publicaties – Trusted Information Partners](#)
- In de Architectuurdag van de Groeifondsprogramma's georganiseerd door Edustandaard van maandag 27 oktober 2025 is uitgebreid stilgestaan bij het topic datadelen/dataspace's. De wens is geuit om hiervoor binnen Edustandaard een werkgroep in te richten. Een dergelijk werkgroep zal naar verwachting raakvlakken hebben met Edukoppeling.

Beide onderwerpen komen dus hoogstwaarschijnlijk in deze werkgroep weer langs.

Het verslag van 26 februari 2025 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

2. Terugkoppeling vanuit groeifondsen over specificaties en implementaties

Tijdens de laatste Edukoppeling werkgroep is besloten dat we binnen een expertgroep een stap terug zouden maken om te kijken of we niet alleen tot een uniform OAuth profiel kunnen komen, maar ook wat er rond mandatering (toestemming/consent) nodig is. We hebben destijds daarom besloten om de laatste versie (1.1) van Edukoppeling OAuth best practices nog niet te publiceren. De expertgroep heeft de afgelopen periode met name over OAuth specificaties gesproken en er lijkt met betrekking tot toegang tot een REST API (client credentials grant) over de meeste punten consensus te zijn.

De vertegenwoordigers van verschillende groeifondsen (Edu-V en Npuls) en van DUO geven een korte toelichting over de huidige en toekomstige specificaties.

Vanuit Edu-V wordt aangegeven dat Oauth CC nu door veel partijen geïmplementeerd is. Momenteel ook voor gegevensdiensten met open data en mogelijk wordt op termijn ervoor gekozen om toegang tot open data op een andere manier te beveiligen. Verder wordt aangegeven dat de Oauth specificaties voor een groot deel overeenkomen met die van de Edukoppeling OAuth Best Practices.

OKE heeft een voorstel opgesteld om in stappen het OAuth-profiel te doorontwikkelen. Hoewel er dus over de tijd verschillende profielen zullen zijn, is het streven wel om uiteindelijk op slechts een beperkt aantal varianten uit te komen. Verder wordt hierin nog niet naar mandaten gekeken. Dit is iets wat DUO graag wil, maar zij hebben een eigen voorstel waarin OAuth en beheer mandaten gecombineerd wordt.

Bij de toelichting vanuit OKE komt naar voren dat naar aanleiding van de expertgroepsessies bij zowel Erwin als Brian het idee is ontstaan dat men van het streven om op termijn tot een uniform profiel te komen incl. mandaatbeheer wilde afstappen. Dat is niet de bedoeling in principe, Kees van Ginkel legt uit dat ze willen uitgaan van eenzelfde basis en daarop niveaus definiëren die steeds meer “beveiligingseisen” invullen bijv. die voor DUO nodig zijn vanuit hun positie als overheidsdienstverlener.

Er is echter wel een fundamenteel verschil vwb die basis. Bij de OKE werkwijze wordt een bepaalde applicatie van een dienstverlener (leverancier) gekoppeld aan een organisatieonderdeel van een onderwijsorganisatie (niet noodzakelijkerwijs is dat precies een onderwijsinstellingserkenning of onderwijsaanbieder). De werkwijze die in Edukoppeling is gespecificeerd (en wordt toegepast bij communicatie met DUO, bij de Doorstroomtoets po en ook andere ketensamenwerkingen) kent al enige jaren een ontkoppeling tussen deze entiteiten en daarmee van de identiteiten van dienstverleners en onderwijsorganisaties. Deze komen wel bijeen in de context van een mandaat. Op protocolniveau zijn er dus vergelijkbare keuzes maar er zijn verschillende werkwijzen die niet makkelijk te verenigen lijken. Ook is het onduidelijk hoe makkelijk de OKE werkwijze met kan migreren naar andere vormen op protocolniveau, zoals authenticatie o.b.v. `private_key_jwt`. Het lijkt er hiermee op dat we toch op meerdere varianten gaan uitkomen, waarbij de verschillen niet alleen op het niveau van het OAuth protocol zitten maar ook op werkwijze eromheen.

DUO (OKE-Facet) heeft een voorstel opgesteld op basis van token exchange. Deze kent een eigen grant type (is dus geen client credentials flow). DUO gaat de komende tijd een PoC uitvoeren om de toepasbaarheid te testen en zal daarna ook met specificaties en voorbeelden komen waarin ook ‘on-the-wire’ berichten worden opgenomen. Ook deze ontwikkeling geeft aan dat we er rekening mee houden dat de op te leveren Edukoppeling OAuth-set een beschrijving van verschillende varianten zal bevatten.

Als laatste wordt een toelichting gegeven vanuit Npuls/OOAPI. Er lijken hier ook verschillende inrichtingsvarianten te zijn. Welke dit precies zijn is nu nog niet duidelijk. Het idee is wel om zoals eerder afgesproken om de logistieke laag (routing/beveiliging headers) van OOAPI te ontkoppelen van de gegevenslaag (payload/semantiek). Het scheiden van header en payload en de functies als routing en autorisatie moet ook meegenomen worden in de vervolg discussies rond Edukoppeling.

3. Discussie uniform profiel of profielvarianten

3.1. Uniform profiel of profielvarianten

Een aantal belangrijke elementen uit de verschillende documenten zijn door BES naast elkaar gezet in een tabel (zie de presentatie die in de map van deze bijeenkomst is geplaatst, [20251103 Edukoppeling WG 4 november.pptx](#)). Hiermee krijgen we iets meer inzicht in de verschillen. Zoals de toelichting en de discussie echter lieten zien zijn er ook wel nog wat impliciete zaken. Deze en de afspraken rond het OAuth protocol willen we een volgende keer scherper krijgen.

Actie 131: Hiertoe zal Erwin vanuit BES een werkdocument opstellen waar een aantal werkgroepleden van de verschillende partijen vooraf aan de volgende bijeenkomst al een review zullen doen en aanvullingen en verbeteringen doorvoeren. Daarmee hopen we dan in de volgende bijeenkomst snel tot een gezamenlijk beeld kunnen komen wat relevant is voor het opstellen van een nieuwe Edukoppeling-set van profielen incl. OAuth.

3.2. Uitgangspunten voor de op te stellen specificaties

Erwin presenteert een aantal uitgangspunten voor het opstellen van de Edukoppeling-specificaties (slide 13 t/m 18) in de bovengenoemde presentatie. Het loslaten van een directe afhankelijkheid van de Digikoppeling-specificaties (slide 14) is een trendbreuk met wat we tot nu toe hebben gedaan, maar de achterliggende argumentatie wordt door iedereen herkend en onderschreven. Er lijken concurrerende standaarden te zijn waarmee onduidelijkheid is welke specificaties leidend worden bij de Nederlandse overheid (Digikoppeling met FSC, NL-Gov). Eerder vormde Digikoppeling de basis, maar afgelopen jaren hebben we rond de ontwikkeling van REST aansluiting gevonden bij het Kennisplatform API's NL GOVprofiel. Ondertussen heeft Digikoppeling ook een REST profiel maar hierin wordt FSC verplicht gesteld. Deze aanvulling is complex en past (in huidige vorm) ook niet goed op de context van het onderwijs.

Ook zien we beweging rond PKlooverheid wat niet in ons voordeel werkt. De certificaten worden 'single purpose' en partijen die dus als client en server een rol hebben moeten dus twee certificaten hebben. Ook ervaren we problemen bij integratieleveranciers nu de PKlo certificaten een private root hiërarchie hebben. Daarnaast zien we in het ho al langere tijd dat toepassing van PKlo niet past. We kiezen er dan ook voor dat de keuze voor PKlo optioneel wordt. Ketens kunnen voordeel blijven zien in de toepassing van PKlo omdat hiermee de identificatie van rechtspersonen is geregeld en zij op basis van een gestandaardiseerde identifier kunnen worden geïdentificeerd. Daarnaast is het waarschijnlijk dat ketens in een overheidscontext (DUO) PKlo waarschijnlijk zullen blijven vereisen.

Om op korte termijn (streven is Q2 2026) toch stappen te kunnen maken naar Edukoppeling profielen die een breed toepasbaar zijn binnen verschillende onderwijssectoren en ketens streven we naar uniformiteit maar accepteren verschillen als dit nodig is. Daarnaast zullen we formele afhankelijkheid hebben naar de overheidsstandaarden van Forum Standaardisatie. We zien het als een belangrijke bron, maar we maken onafhankelijk de afweging over de toepasbaarheid en stellen de specificaties als self-explaining documenten op. Relevante externe bronnen worden hierin opgenomen.

- 4. Edukoppeling Architectuur (niet aan agendapunt toegekomen)**
- 5. Identificatie onderwijsentiteiten (niet aan agendapunt toegekomen)**
- 6. Nieuwe versie UBV TLS (niet aan agendapunt toegekomen)**
- 7. Ontwikkelingen bij Digikoppeling / Logius (niet aan agendapunt toegekomen)**
- 8. Wvttk**

Om de vaart erin te houden stelt Brian voor om in december nog een keer bij elkaar te komen en het werkdocument dat onder agendapunt 3 is genoemd grondig met elkaar door te nemen incl. de door werkgroepleden gemaakte opmerkingen en aanvullingen. Iedereen spreekt de voorkeur uit voor een fysieke bijeenkomst, dus zal een zaal bij Bar Beton weer hiervoor worden gereserveerd.

Acties

#	Omschrijving	Status	Eind datum	Actie-houder	Prio
94	Kan de huidige OIN methodiek o.b.v. instellingscode (aka BRIN4) uitgebreid worden met een identiteit van een onderwijsaanbieder zoals nu in RIO is opgenomen?	Voorlopig geen actie tot behoefte beter kenbaar wordt. Dit wordt in Architectuur versie 3.0 verder uitgewerkt	Q4 2025	BES	2
110	Architectuurraad informeren dat er nu tussen XML en JSON een onderscheid gemaakt kan worden in kwaliteit/ betrouwbaarheid. Het is wenselijk dat (met aanvullende voorschriften) XML en JSON een vergelijkbare kwaliteit/ betrouwbaarheid hebben. Deze moeten dan ook wel nageleefd (kunnen) worden.	Probleemstelling indienen bij AR, vraag is of dit nog speelt	Open	Edwin	2
120	Documentatie ter ondersteuning van REST profiel	Open, in eerste instantie onderdeel versie 3.0 architectuur. Daarna bepalen of meer nodig is.	Q4 2025	BES	2
125	Werkingsgebied Edukoppeling profielen, keuzes aan AR voorleggen: G2G irt B2B, en wat verstaan we daaronder. Koppelingen vanuit NL onderwijs met internationale/ Europese partijen of niet?	Notitie voor AR opstellen	Q4 2025	Brian	2
130	Edukoppeling FAQ uitbreiden met vragen uit de Edu-V keten en de antwoorden vanuit NL GOV/EK WG	Open	Q4 2025	BES	2
131	Opstellen werkdocument om afspraken rond het OAuth protocol scherper te krijgen		Voor de werkgroep sessie in december 2025	BES, leden reviewen vooraf aan de meeting	1

Bureau Edustandaard = BES / Grijs = afgehandeld of vervallen

Besluiten

#	Omschrijving	datum
15	De werkgroep trekt de huidige Edukoppeling conceptversie (juli 2023) van de Secure API OAuth Client Credentials profielen v0.8 (concept) terug. De publicatie van deze versie op Edustandaard gaat hiermee vervallen.	18-3-2024
16	De volgende uitgangspunten zijn door de werkgroep bekrachtigd voor de uitwerking van de architectuur en als basis voor het OAuth-profiel: Uitgangspunt 1: De API strategie van het Kennisplatform API's de primaire "driver" voor de doorontwikkeling van de Edukoppeling architectuur versie 3.0 Uitgangspunt 2: Edukoppeling maakt gebruik van de producten van de API strategie. Concreet hebben we het dan over: gebruikmaken van de betreffende Architectuur, gebruikmaken van het NL GOV OAuth profiel, gebruikmaken van de API Design Rules. Uitgangspunt 4: Het bestaande Edukoppeling Secure API REST profiel wordt fully conformant aan de API Design Rules. Bij voorkeur blijven we aansluiten op Digikoppeling door het Edukoppeling Secure API REST profiel te baseren op de Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API ¹ die ondertussen beschikbaar is gekomen met hierin de nieuwe versie van de API Design Rules. We verwachten echter dat het Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API profiel op termijn mogelijk migreert waarbij ook (delen) van het NL GOV OAuth profiel van toepassing zal zijn. De werkgroep zal nog moeten besluiten of direct aansluiten op de ADR van het Kennisplatform API's wenselijk is of via Digikoppeling.	18-3-2024
17	Specifiek voor het WUS-profiel stellen we de datum "einde ondersteuning" op januari 2025 (de datum waarop de nieuwe bundel normatieve documenten incl. de nieuwe architectuur opgeleverd gaat worden conform de planning). Op de Edustandaard-webpagina van Edukoppeling wordt reeds hierop gewezen vanaf mei 2024 plus een gebruiksadvies om geen nieuwe implementaties te starten met dit profiel	22-4-2024
18	Voor Edukoppeling zijn best practices voor het NL GOV OAuth profiel vereist ter ondersteuning van de najaarsrelease 2024 van Edu-V is op 22-4-2024 besloten. Het OAuth Best Practices-document is akkoord en kan gepubliceerd worden zodra versie 1.1 van het NL GOV OAuth profiel beschikbaar komt. NB in deze Best Practices wordt de wijze van toestemming verlenen (delegatie) niet opgenomen. De invulling wordt aan de implementerende partijen overgelaten.	3-7-2024
19	De voor (Technische) Interoperabiliteit relevante principes en kaders die vanuit publieke regie zijn aangeleverd zijn relevant en kunnen met enkele aanscherpingen in de ROSA Architectuurkaders worden verwerkt.	3-7-2024
20	Kernteam (Erwin, Brian, Remco de Boer) bereidt de uitwerking voor van de architectuurkaders die in de ROSA worden opgenomen.	3-7-2024
	NB voor de voorgaande besluiten zie: https://www.edustandaard.nl/app/uploads/2022/10/2022-06-29-Verslag-Edustandaard-Werkgroep-Edukoppeling.pdf	

¹ [Digikoppeling Koppelvlakstandaard REST-API \(logius-standaarden.github.io\)](https://www.edustandaard.nl/app/uploads/2022/10/2022-06-29-Verslag-Edustandaard-Werkgroep-Edukoppeling.pdf) (werkversie)